

N:o 160.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående pension åt trädgårdsdirektören vid statens järnvägar C. A. L. Sundius' änka Johanna Amalia Sundius, född Rydstrand, och makarnas son Harald Herman Mathias; gifven Stockholms slott den 8 april 1910.

Under återopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver civilärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgifva,

att trädgårdsdirektören vid statens järnvägar Carl Agathon Leonard Sundius' änka Johanna Amalia Sundius, född Rydstrand, och makarnas son Harald Herman Mathias må från allmänna indragningsstaten från och med den 1 april 1910 åtnjuta årliga understöd, den förra, så länge hon förblifver i sitt nuvarande änkestånd, till belopp af 300 kronor och sonen, intill dess han uppuår 18 års ålder, till belopp af 100 kronor.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas Riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Hugo Hamilton.

Utdrag af protokollet öfver civilärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 8 april 1910.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve TAUBE,
Statsråden: HEDERSTIERNA,
SWARTZ,
grefve HAMILTON,
grefve EHRENSVÄRD,
MALM,
LINDSTRÖM,
NYLANDER,
VON SYDOW.

Departementschefen, statsrådet grefve Hamilton anförde.

Uti en till Kungl. Maj:t ställd, af järnvägsstyrelsen med underdånig skrifvelse den 2 april 1910 öfverlämnad skrift har aflidne trädgårdsdirektören vid statens järnvägar Carl Agathon Leonard Sundius' änka Johanna Amalia Sundius, född Rydstrand, gjort framställning om årligt understöd.

Af handlingarna i ärendet inhämtas följande.

Sundius, hvilken var född den 3 november 1852, anställdes i statens järnvägars tjänst den 1 januari 1888 och tjänstgjorde därstädes såsom trädgårdsdirektör intill sin död den 14 mars 1910.

Hans aflöning från statens järnvägar under denna tid har utgjorts af, förutom ersättning för i nämnda egenskap företagna resor, ett årligt arfvode, som under de tre första åren utgått med 1,000 kronor, under åren 1891—1893 med 1,200 kronor, under åren 1894—1898 med 1,500 kronor, under åren 1899—1903 med 1,800 kronor, under åren 1904—

1906 med 2,000 kronor, under åren 1907—1909 med 2,500 kronor samt från ingången af år 1910 efter 3,000 kronor för år.

Som ifrågavarande befattning vid statens järnvägar icke är uppförd å ordinarie stat, har Sundius saknat möjlighet att vinna delaktighet i statens järnvägstrafiks änke- och pupillkassa.

Emellertid har Sundius, hvilken innehaft befattning vid Linköpings folkskoleseminarium såsom lärare i trädgårdsskötsel, i denna egenskap varit delägare i lärarnas vid elementarläroverken änke- och pupillkassa.

Vid sin död efterlämnade Sundius såsom stärbhusdelägare — förutom änkan, född den 17 augusti 1855, samt tre till myndig ålder komna barn — sonen Karl Gustaf Adolf, född den 21 april 1890, och sonen Harald Herman Mathias, född den 25 juli 1899. Behållningen i boet uppgick till omkring 4,500 kronor, hvaraf 2,600 kronor torde kunna beräknas utgöra afkastningsbara tillgångar.

Enligt ingifvet intyg kan icke något af de myndiga barnen bidraga till moderns underhåll.

Den änkan Sundius och de två yngsta barnen från elementarlärarnas änke- och pupillkassa tillkommande pension kommer, under förutsättning att barnen lefva, att utgöra för tiden 1 april 1910—30 juni 1911 300 kronor, för tiden 1 juli 1911—31 december 1920 260 kronor samt därefter under änkans återstående lifstid 200 kronor.

Af ett ingifvet läkarintyg framgår, att änkan Sundius lider af allmän klenhet samt nafvelbräck samt att hon till följd däraf är oförmögen att med eget arbete försörja sig och sina yngsta barn.

Under framhållande att änkan Sundius saknar medel, utöfver de förut nämnda, till sitt eget och sitt minderåriga barns nödtorftiga uppehälle har järnvägsstyrelsen med hänsyn till Sundius' mer än tjugutvååriga väl vitsordade tjänstgöring vid statens järnvägar uti sin ifrågavarande underdåniga skrifvelse förklarat sig finna det vara med billighet öfverensstämmande, att, utöfver den änkan Sundius från elementarlärarnas änke- och pupillkassa tillkommande pension, något understöd af allmänna medel beredes henne; och har styrelsen hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen att å allmänna indragningsstaten uppföra en årlig pension åt änkan Sundius till belopp, som syntes styrelsen skäligen böra bestämmas till 400 kronor, att från och med den 1 april 1910 utgå, så länge hon lefver ogift.

Sedermera har änkan Sundius uti en till Kungl. Maj:t ingifven skrift — till förtydligande af ansökningsen — hemställt, att det sökta understödet måtte tilldelas henne och hennes minderåriga son Harald Herman Mathias.

Statskontoret har i underdånigt utlåtande den 7 april 1910 förklarat sig icke hafva annat att erinra mot hvad järnvägsstyrelsen hemställt än att det föreslagna pensionsbeloppet 400 kronor syntes lämpligen böra fördelas med 300 kronor åt änkan och 100 kronor åt hennes minderåriga son Harald Herman Mathias, att utgå från och med april månad 1910 till änkan, så länge hon i sitt nuvarande änkestånd förblifver, samt till sonen, intilldess han uppnår 18 års ålder.

På grund af hvad sålunda i ärendet blifvit upplyst anser jag, i likhet med järnvägsstyrelsen och statskontoret, framställning böra göras hos Riksdagen om något understöd till förmån för änkan Sundius jämte hennes minderåriga son Harald Herman Mathias. Den omständigheten, att änkan Sundius från lärarnas vid elementarläroverken änke- och pupillkassa kommer i åtnjutande af en pension till ringa belopp, har jag icke funnit böra utgöra hinder för det nu ifrågasatta understödet, särskildt som nyssberörda pension i och för sig icke torde vara tillräcklig att befria henne och hennes minderåriga barn från nöd.

Vidkommande det ifrågasatta understödets storlek finner jag det samma icke kunna sättas lägre än det af järnvägsstyrelsen föreslagna beloppet 400 kronor, men anser jag, i likhet med statskontoret, nämnda belopp böra fördelas mellan änkan och den minderåriga sonen Harald Herman Mathias.

På grund häraf får jag hemställa, att Kungl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen medgifva,

att änkan Sundius och hennes son Harald Herman Mathias må från allmänna indragningsstaten från och med den 1 april 1910 åtnjuta årliga understöd, den förra, så länge hon förblifver i sitt nuvarande änkestånd, till belopp af 300 kronor och sonen, intill dess han uppnått 18 års ålder, till belopp af 100 kronor.

Till denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet af den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skulle aflåtas till Riksdagen.

Ur protokollet:

Sölve Berger.